

PERSONLIGEN, parrsönligänn, adv. Till person. *Känna någon p. Vara p. tillstådes*, i egen person.

PERSONLIGHET, parrsönlighet, f. 3. 1) Inbegreppet af alla en persons egenskaper. — 2) (fil.) Medvetandet af förnuft och frihet. — *P-er*, pl. Personliga förolämpningar eller anspelningar.

PERSONNAGE, parrsönasch, m. 3. (fr.) 1) Person (vanligen i föraktlig mening). — 2) Person i ett skådespel.

PERSPEKTIV, parrspäcktiv, n. 3. o. 3. 1) (i denna bem. maskulin) Konsten att på en yta så afbilda synbara föremål, att målningen i afseende på själständigen frambringa samma verkan i ögat som själva de naturliga föremålen. *P-ens reglor*. Se f. ö. *Linear- och Luftperspektiv*. — 2) Se *Perspektivmålning*. — 3) Utsigten af olika föremål, sedda på afstånd, ifrån en och samma punkt. — 4) (fig.) Utsigt för framtiden. [-specif.]

PERSPEKTIVISK, a. 2. Som framställer ett föremål, sedt på afstånd. [-spect-]

PERSPEKTIVLÄRA, parrspäcktivlära, f. sing. Läran om perspektivet (bem. 1). [-specif-].

PERSPEKTIVMÅLNING, f. 2. Målning, som föreställer träd, byggnader m. m., sedda på afstånd, och som sättes vid ändan af ett galleri eller en trädgårdsallé, för att på ett behagligt sätt villa synen. [-specif-]

PERSVADERA, parrsvadéra, v. a. 1. Öfvertala.

PERSVASION, parrsvaschón, f. 3. Öfvertalelse; äfv. öfvertygelse.

PERSVASIONSGÅFVA, -- óns --, f. 1. Förmåga att öfvertala.

PERT, parrt, m. 3. (skepp.) Tågbugt långs rårna till att stå uti vid seglens besläende, m. m.

PERTLINA, parrtli'na, f. 1. (skepp.) Tåg, som begagnas vid varpning.

PERUBALSAM, pèrubálsamm, m. sing. Ett slags flytande kåda, som utrinnet ur den sårade barken af balsamträdet *Myrospermum frutescens* i S. Amerika.

PERUK, -úk, m. 3. (fr. *Perruque*) Betäckning för hufvudet, bestående af en hufva med vidfästade löshår.

PERUKASK, perúkassk, m. 2. Ask, hvori en peruk förvaras.

PERUKMAKARE, m. 3. Se *Hårfrisör*.

PERUKSTOCK, m. 2. 1) Träblock i form af ett hufvud, hvaröfver peruker förfärdigas. — 2) (fig. fam.) Menniska med trångt begrepp, inskränkta åsigter.

PESE, m. 2. (nat. hist.) Stråldjurssläktet *Holothuria*.

PESSIMISM, pæssim'ism, m. sing. (af lat. *Pessimus*, värst) 1) Åsigten, att verlden öfver hufvud taget är ond. — 2) Den politiska åsigten, att det onda i samhället endast kan botas genom sin egen öfverdrift. — *Motsats*: Optimism.

PESSIMIST, pæssim'ist, m. 3. En, som hyllar pessimismen. — *Motsats*: Optimist.

PEST, pæss't, m. 3. (lat. *Pestis*) 1) Hastigt dödande, smittsam sjukdom, som består i feber med bölder och fläckar på huden. *Smittad med p-en*. *Fly, frukta något som p-en*, i högsta måtto. — 2) (fig.) Förderfelig, skadlig sak; något i hög grad plågsamt. *Smickret är hovens p. Del är en p. att ha att göra med den karlen*. — *Ss. Pestaktig, -artad, -ort, -smittad, -tecken, -tid*.

PESTBÖLD, m. 3. Bulnad af farlig beska-

fenhet, som utbryter på en af pesten angripen persons kropp.

PESTERA, v. n. 1. (fam.) Svärja och regera. — *Pesterande*, n. 4.

PESTHUS, n. 3. Hus, der pesten grasserar.

PESTILENS, pæstilá'nns, f. 3. (lat. *Pestilentia*) Se *Pest*, 1.

PESTILENSBLOMMOR, f. 1. pl. Landskapsnamn på örten *Achillea Millefolium*.

PESTILENSROT, pæstila'nnsrót, f. 3. pl. — *rötter*, eller

PESTILENSÖRT, f. 3. Örten *Tussilago Petasites*, som fordom nyttjades emot pesten.

PESTILENTIALISK, pæstilá'nntsiálissk, a. 2. Pestartad.

PESTSMITTA, f. 1. Smittsam sjukdom af pestartad beskaffenhet.

PETA, v. a. 1. Med fingret, med en sticka eller något annat spetsigt mindre föremål hårdt stryka utesetter ytan af ett föremål eller vidröra ett ämne. *P. tänderna*, med gaffel, sticka eller tandpetare rena dem från fastnad mat. *P. i maten*, sticka med gaffeln i maten, utan att knappt mer än smaka den. — *Petande*, n. 4.

PETARD, -árd, m. 3. (fr.) Med krut fylld jernmaskin, hvarmed man spränger fästningsportar och murar.

PETER, pètter, nom. prop. m. Mansnamn. *Svarta P.*, ett bekant sällskapsspel.

PETITION, -- tschón, f. 3. (lat. *Petilio*) Ansökning, ansökningsskrift.

PETITIONÄR, -- tschonär, m. 3. Ansökande; en som undertecknar en petition.

PETRIFICERA, v. a. 1. (af lat. *Petra*, sten, och *Facere*, göra) Förstena.

PETRIFIKAT, --- át, m. 3. o. 3. Förstenad kropp, förstening, stenvandling. [— cat.]

PETRIFIKATION, ---- tschón, f. 3. Förvandling i sten, förstening, stenvandling. [— cat-]

PETTO, pä'tto, (ital. af lat. *Pectus*, bröst) *In p.*, inom sig. *Hafva något in p.*, hafva något, som man påtänker, i beredskap; umgås med en plan, o. s. v.

PFALZGREFLIG, fälltsgrévligg, a. 2. Som tillhör eller har afseende på en pfalzgreffe, dess värdighet, land, o. s. v. [Pfalts-]

PFALZGREFSKAP, fälltsgrévskap, n. 3. o. 3. En pfalzgreffes distrikt eller land.

PFALZGREFVE, fälltsgréve, m. 2. pl. — *greffvar*. (i Tyskland) 1) (ursprungl.) Af kejsaren tillsatt embetsman i ett Pfalz, d. v. s. ett till tyska kejsrerliga palatset i hvarje hertigdöme hörande, under kejsaren omedelbart lydande område. — 2) (sednare) Årftlig innehafvare af ett sådant embete med furstlig makt och sjelfständig regering öfver sitt område.

PFIFFIG, se *Fiffig*.

PHALANG, PHARAO, PHARISÉ, PHILOSOPHI, se *Falang*, &c.

PHAROS ell. PHAROS, nom. prop. n. 4) (ford.) Fyrtorn på en ö af samma namn utanför Alexandria i Egypten. — 2) Fyrtorn i allmänhet. Skrifves äfv. *Farus*.

PHAS, fás, f. 3. (grek. *Phasis*, syn, företeelse) Månens och planeternas olika utseende efter deras olika ställning till jorden. Äfv. *Fas*.

PHENIX, fénix, nom. prop. m. (grek. *Phoenix*) 1) (myt.) Underfågel, som troddes leva i 300 år, derefter förbränna sig sjelf och förnygrad åter uppstå ur sin aska. — 2) (fig.) Person, som är sällsynt eller den ende i sitt slag. Äfv. *Fenix*.